

Odlok o razglasitvi Parka in gradu Katzenstein v Begunjah za kulturni spomenik državnega pomena

Zbirni podatki

Uradni list RS, št. 81/1999, 46/2005, 16/2008 - ZVKD-1

Čistopis, veljaven na dan: 24.10.2011

- veljavnost/uporaba: od 1.3.2008

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Besedilo

1

Za kulturni spomenik državnega pomena se razglasita enoti dediščine:

- Begunje na Gorenjskem - Park gradu Katzenstein (EŠD 4630);

- Begunje na Gorenjskem - Grad Katzenstein (EŠD 8).

Park gradu Katzenstein (EŠD 4630) zajema enoto dediščine Paviljon Brezjanka (EŠD 10519), Paviljon Jožamurka (EŠD 10520) in Grobišče talcev v parku (EŠD 9370). Znotraj grobišča stoji enota dediščine Spomenik talke (EŠD 9211). Grad Katzenstein (EŠD 8) zajema enoto dediščine Zapori v gradu Katzenstein (EŠD 7).

Park in grad Katzenstein v Begunjah imata zaradi kulturnih, krajinskih, umetnostno-arhitekturnih, zgodovinskih in drugih izjemnih lastnosti poseben pomen za Republiko Slovenijo. Razglašamo ju za kulturni spomenik državnega pomena z lastnostmi kulturne krajine, umetnostno-arhitekturnega spomenika, zgodovinskega spomenika in park dodatno za spomenik oblikovane narave.

2

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik državnega pomena:

Dvorec Katzenstein je eden največjih nižinskih gradov na Gorenjskem, s stavbnim razvojem od 14. do 19. stol., s prevladujočo renesančno fazo iz časa Kacijanarjev. Odlikuje ga zlasti bogat štukaturni okras stopnišča in sosednjih prostorov iz okoli 1660. Poznorenesančni parter parka s konca 17. stol., ki je redkost v Sloveniji, nadgrajuje dvorec. Ohranjen je prostor z obzidjem in renesančnim portalom. Pomemben element parka je kostanjev drevored, verjetno najseverneje zasajena večja poteza kostanja iz 19. stol. v Sloveniji. Drevored vodi do paviljonov Brezjanka in Jožamurka, oba delo arhitekta J. Plečnika (1939). Del parka, avtentično mesto streljanja in pokopa talcev, je preurejen v grobišče (1953). Izjemnost z veliko dokumentarno vrednostjo so ohranjeni zapori iz obdobja druge svetovne vojne. V muzej so urejeni avtentični prostori z napismi in opremo.

3

Spomenik Park gradu Katzenstein (EŠD 4630) obsega zemljišče, parcelne številke 1893/1 (del parcele: del vodotoka od parcele št. 351/2 do parcele št. 328/2), 325/1 (del parcele: južni del travnika do

parcele št. 1041 in severovzhodnega vogala parcele št. 326), 325/2, 326, 327, 328/1, 328/3, 330/1 (del parcele: jugozahodni del travnika do meje parcele št. 330/2), 331/1, 331/2, 332/1, 332/2, 333/1, 333/2, 334, 335, 336/1, 336/2, 337 (del parcele: celotno stavbišče, razen dela stavbišča, ki leži med parcelama št. 1818 in 1819), 338/1, 338/7, 338/8, 338/9, 340, 342 (del parcele: osrednji del travnika, razen ozkega pasu, ki leži ob jugozahodni strani parcele št. 341/1), vse k.o. Begunje. Paviljon Brezjanka (EŠD 10519) in Paviljon Jožamurka (EŠD 10520) stojita v parku, na delu parcele št. 325/2, k.o. Begunje. Grobišče (EŠD 9370) leži v parku, na delu parcele št. 326, k.o. Begunje. Spomenik talke (EŠD 9211) stoji na grobišču talcev, na parceli št. 326, k.o. Begunje. Spomenik Grad Katzenstein (EŠD 8) obsega zemljišče, parcelni številki 332/1, 337 (del parcele: celotno stavbišče, razen dela stavbišča, ki leži med parcelama št. 1818 in 1819), obe k.o. Begunje. Zapori (EŠD 7) so znotraj gradu, na delu parcele št. 337, k.o. Begunje. Meja spomenika je določena na digitalnem katastrskem načrtu (uveljavljen dne 20. 12. 2002, Uradni list RS, št. 5/03, datoteka z dne 1. 2. 2005, izvorno merilo 1:2880) in vrisana na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1:5000. Izvirnika načrtov hranita Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino, in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: zavod).

Vplivno območje spomenika obsega območje 200 m od zarisane zunanje meje zavarovanega območja ter območja v širši okolici, na katerih bi bili postavljeni objekti ali zasajene kulture, ki bi s svojo funkcijo, obliko ali velikostjo negativno vplivali na zaščitene elemente spomenika.

4

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arheoloških, arhitekturnih, krajinskih, likovnih in zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti,

- prepoved predelav vseh likovnih in tehničnih prvin stavb in objektov, ki so ovrednoteni kot del spomenika,

- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v grad, paviljona, grobišče in pripadajoč odprti prostor ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti,

- prepoved vseh posegov v zaščitene tlorise, gabarite stavb, štukature, poslikave in opremo, razen vzdrževalnih del, ki so

odobrena s predhodnim pisnim soglasjem pristojnega zavoda,

- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v park in njegove objekte ter odprti prostor ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti: značilnega tlorisa, razporeda posameznih dreves, rastlinskih združb in druge opreme parka, varovanje vedut na parkovno celoto in ohranitev pogledov iz parka na širšo okolico, preprečevanje zaraščanja parkovnih poti,

- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanega spomenika in v 2. točki odloka naštetih varovanih elementov,

- znotraj območja je prepovedano postavljanje objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod,

- omejena je vožnja z motornimi vozili znotraj zaščitene območja, razen za potrebe vzdrževanja, raziskovanja in oskrbe.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, krajinskih, likovnih in zgodovinskih vrednot,

- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika,

- prezentaciji kulturnih vrednot spomenika in situ, v tisku in drugih medijih,

- učno-demonstracijskemu delu,

- znanstveno-raziskovalnemu delu.

5

Za vsako morebitno spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče, so potrebni predhodni pisni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje zavoda.

6

Preneha veljati v delu, ki se nanaša na obveznost izdajanja odločb o varstvu spomenikov (Uradni list RS, št. 16-485/2008)

(glej opombo (2))

Pristojni organ mora v treh mesecih po uveljavitvi tega odloka izdati lastniku spomenika odločbo o varstvu na podlagi 13. člena zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99).

Odločbe iz prejšnjega odstavka določajo pogoje za fizične posege in zavarovanje, pogoje za raziskovanje, načine vzdrževanja, pravni promet, načine upravljanja in rabe spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti, posamezne druge omejitve in prepovedi ter ukrepe za čim bolj

učinkovito varstvo spomenika. Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

7

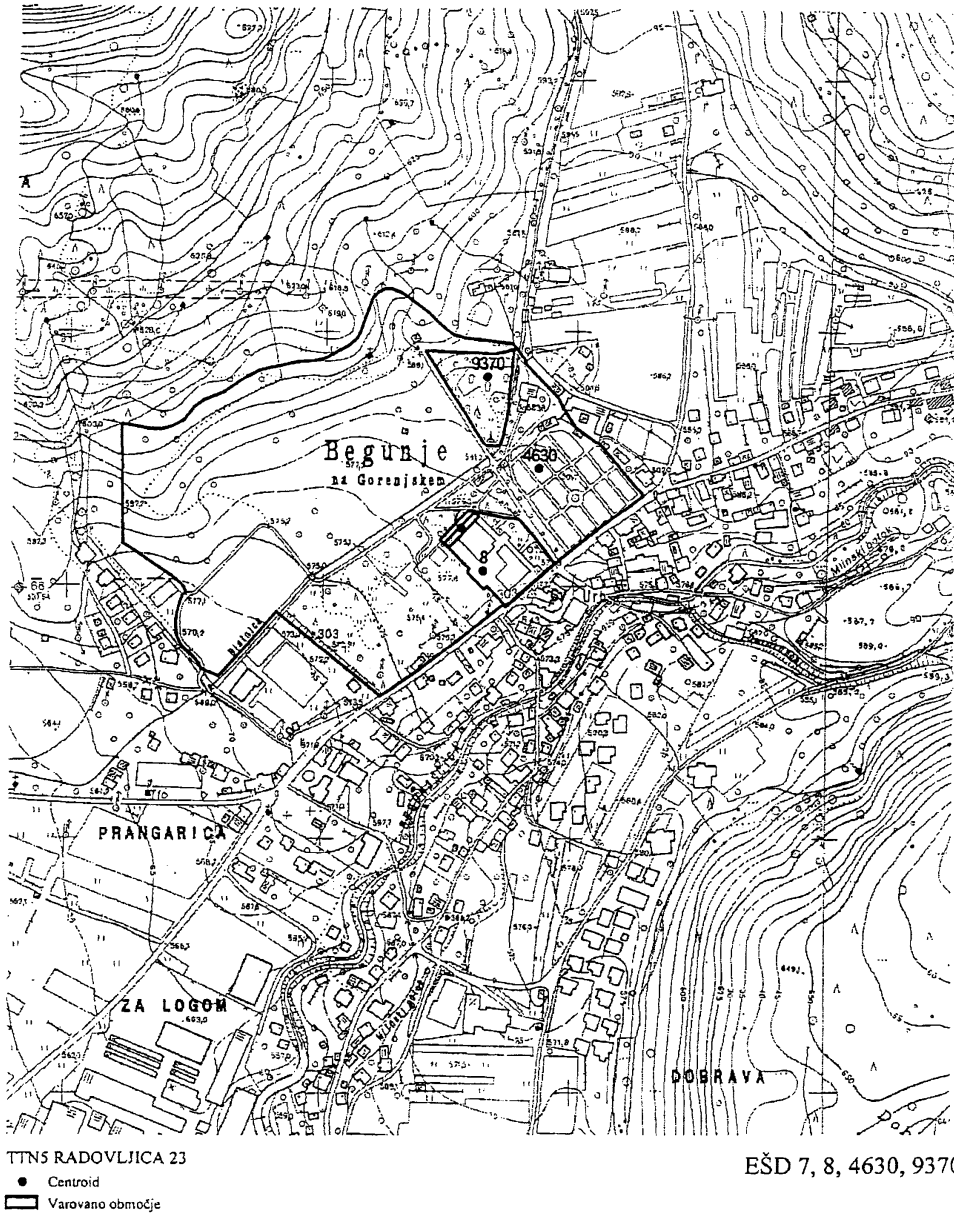
Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine.

8

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Datum izrisa : 27.08.1999

Vir podatkov:
- Ministrstvo za kulturo, Uprava RS za kulturno dediščino, ZBIRNI REGISTER DEDIŠČINE (območja in centriodi enot dediščine)
- Vir za kartografsko osnovo:
- Temeljni topografski načrt 1:5000, 1:10000, Geodetska uprava RS

Merilo: 1:5000

(Objavljeno 5.10.1999)

(1) Odlok o spremembi Odloka o razglasitvi Parka in gradu Katzenstein v Begunjah za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 46-1876/2005), objavljen 9.5.2005, velja od 10.5.2005

(2) Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (Uradni list RS, št. 16-485/2008), objavljen 15.2.2008, ki velja od 1.3.2008, določa tudi:

"147. člen

(prenehanje obveznosti izdajanja odločb o varstvu spomenikov)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov, sprejetih na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99), ki v zvezi s 13. členom tega zakona predpisujejo izdajanje odločb o varstvu spomenikov."